

Tenancy Services

Kairēti Me mōhio ki ō motika!

► Tirohia tā mātau paetukutuku:
www.tenancy.govt.nz

MINISTRY OF BUSINESS,
INNOVATION & EMPLOYMENT
HĪKINA WHAKATUTUKI

Kairēti, Hoa noho rānei?

Kairēti

He kairēti koe mēnā he whakaaetanga tāu me te kairētiwhare, ahakoa ā-waha, ā-tuhi rānei, mō te noho i te whare.

Kāore e āhei tētahi atu kairēti, ō hoa noho rānei ki te tono i a koe ki te wehe. Ko te kairētiwhare anake e āhei ana ki te tuku whakamōhiotanga ki a koe ki te wehe.

Ko te hunga ka kuhu ki tētahi whare rīhi ka waitohu i tētahi whakaaetanga retihanga, i te taha o ētahi atu kairēti, kua ūrite te kawenga mō te retihanga whānui.

Mēnā ka tūkinotia e tētahi o ngā kairēti te whare, ka tōmuri rānei te utu rēti, ka taea te here ētahi atu o ngā kairēti ki te utu i te nama ki te kore e ea i te kairēti nāna ake te nama.

Hoa noho

He hoa noho koe mēnā e noho ana koe i roto i te whare, ā, kāore koe i roto i te whakaaetanga retihanga me te kairētiwhare.

Kāore ngā hoa noho i te kapi i raro i te Residential Tenancies Act, i te mea ka kapi anake i te Ture ngā kairēti me ngā kairētiwhare. Hei hoa noho kei raro ō motika i te whakaaetanga i waenga i a kōrua ko te kairēti.

Kei tā mātau paetukutuku tētahi tauira o te whakaaetanga noho tahī i tētahi whare rīhi i
www.tenancy.govt.nz/flat-housing-agreement

Ko tā te kairētiwhare:

- › Me whakarite kei te mā te whare i mua i te tīmatanga o te retihanga.
- › Me tiaki te whare me te tapitapi haere i ngā mea e tika ana.
- › Me ū ki ngā whakaritenga paerewa katoa mō te pūoko auahi, ārai makariri me ngā kāinga hauora.
- › Me tuku tētahi pānui ā-tuhi i te 60 rā i mua i te iti rawa i mua i te whakapiki i te rēti (mēnā 12 marama i te iti rawa mai i te whakapikitanga whakamutunga).
- › Me tuku whakamōhiotanga tōmua e ai ki te ture i mua i te kuhu ki te whare.
- › Me komo te pukapuka here i roto i te 23 rā mahi.
- › Me ū ki ngā whakaritenga whare, hauora me te haumaru katoa.

Ngā kōrero āwhina 13

mā ngā kairēti

-
1. Me mōhio ki ō motika mō o kawenga, ā, ki hea tiki mōhiohio atu anō: **tenancy.govt.nz**.
  2. Me tiki he whakaaetanga retihanga ā-tuhi.
  3. Āta tirotirohia te whare ka whakatutuki i tētahi pūrongo mō te āhua o te whare me te tuhi i te rā, ka waitohua e ngā taha e rua, i mua i te waitohu i tētahi whakaaetanga retihanga.
  4. Puritia ngā pūkete katoa mō tō retihanga.
  5. Me tiki he rīhiti mō ngā rēti i utua mā te moni, mō tētahi pukapuka here rānei ka utua e koe ki te kairētiwhare.
  6. Me utu tō rēti i te wā tika.
  7. Me noho mā, me nahanaha te whare.
  8. Me whakamōhio atu ki te kairētiwhare mēnā me whakatika tētahi mea i pakaru.
  9. Kaua e tūkino te whare.
  10. Kia 28 rā te wā whakamōhio mō te whakamutu i tētahi retihanga pokapoka.
  11. Tē taea te whakamutu tōmua tētahi retihanga wā-whāiti mā te pānui.
  12. Mēnā kei te pā te whakarekereke whānau ki a koe i te wā o tētahi retihanga, ka āhei koe ki te wehe mai mā te tuku pānuitanga i te rua rā i mua i te iti rawa (me ngā whakaaturanga tōtika)
  13. Tē taea te tuku nama tuku rēti me ngā moni kī ki ngā kairēti.